

Algemene beschouwing begroting 2026

Inleiding:

Voorzitter,

Vandaag sta ik hier voor het laatste begrotingsdebat van deze raadsperiode. Een begroting die beleidsarm is en waar we bezuinigingen doorvoeren. We praten veel over cijfers, maar achter die cijfers schuilt de wereld van onze inwoners. Inwoners die zoeken naar sociale veiligheid, in tijden dat vooral vrouwen zich steeds minder vaak veilig voelen op straat. Inwoners die hier wonen, werken en recreëren. Inwoners die zich inzetten als vrijwilliger voor jong en oud. Inwoners die rekenen op de gemeente met heldere dienstverlening en duidelijke communicatie. En ga zo maar door. Voor die mensen staan we hier vanavond.

De financiële toekomst van Teylingen blijft onzeker. Vanaf 2028 zullen wij, zoals we het nu zien, nogmaals flink moeten bezuinigen. Daarbij weten wij niet wat Den Haag gaat doen. We zullen dit, als partij en gemeente, goed moeten blijven volgen. En als het aan Trilokaal ligt ook weer vroegtijdig met een werkgroep aan de slag gaan. Het zorgvuldig inrichten van het kadernota proces werkt goed bij de uitwerking van de begroting.

Als we terugkijken naar de kadernota hebben wij als raad verschillende punten meegegeven in moties. Trilokaal is blij dat het college deze punten heeft kunnen verwerken. Toch wil ik de taakstelling 6% bij HLT uitlichten vanavond. Want dit onderwerp voelt voor Trilokaal erg ongemakkelijk. Tegen alle gemeenschappelijke regelingen zeggen wij dat zij de 6% taakstelling moeten halen. En onze eigen organisatie kan dit niet voor elkaar krijgen. Wij zijn van mening dat dit echt niet kan. Hoe kan het college verkopen als zij bij een GR aan tafel zit dat zij moeten bezuinigen tot de 6%, terwijl het college bij HLT 4% accepteert? Wanneer je bij HLT niet op 6% komt en er beleidskeuzes gemaakt moeten worden, verwacht Trilokaal een proactieve houding van het college en legt dan beleidskeuzes voor. Daarom steunen wij de motie van de VVD en CDA.

Als wij een keuze moeten maken over bezuinigingen, verwacht Trilokaal daadkracht van het college. Het durven voorstellen van moeilijke keuzes. Maar ook daadkracht bij ons als gemeenteraad. Wij moeten deze keuzes uiteindelijk maken, keuzes die recht doen aan Teylingen.

Als middenpartij staat Trilokaal midden in de samenleving. Trilokaal wil haar verantwoordelijkheid blijven pakken, realisme toepassen en kijken wat Teylingen nou écht nodig heeft. Ik heb het al vaker gezegd: Teylingen is een mooie, welvarende gemeente en die moeten we mooi en welvarend houden.

Samen leven, samen zorgen

Trilokaal heeft een groot hart voor de zorg, waarin de menselijke maat leidend is. We zijn betrokken, sociaal, en vinden dat hulp en ondersteuning moeten uitgaan van vertrouwen met ruimte voor maatwerk waar dat nodig is. Dat proberen we ook concreet te maken. Zo hebben we ons het afgelopen jaar ingezet voor een cultuurverandering bij de ISD. Onder andere door het versterken van de cliëntenraad en het oplossen van de problemen bij de huishoudelijke hulp.

Trilokaal maakt zich zorgen over de toenemende druk op de jeugdzorg en de Wmo. De kosten blijven stijgen, de problematiek wordt complexer en het personeelstekort groeit. Daardoor komt de zorg steeds meer onder druk te staan en dat merken we allemaal.

Wat minder vaak wordt benoemd, maar wel van groot belang is, zijn de schotten tussen de verschillende vormen van zorg. En juist in tijden van druk en schaarste dreigen die schotten weer toe te nemen. Daarom blijft Trilokaal zich inzetten voor ontschotting. We zijn dan ook blij dat het bij de Kadernota aangenomen amendement “*Behoud budget voor ontschotting*” is opgenomen in deze begroting. Want ontschotting is niet alleen noodzakelijk, het biedt ook kansen om zorg beter te organiseren en mensen sneller te helpen.

Trilokaal vindt het mooi om te zien wat er al gebeurt op het gebied van re-integratie, schuldhelpverlening en ondersteuning bij werk. Mensen worden geholpen om weer mee te doen in de maatschappij, in plaats van vast te blijven zitten in een uitkering. Dat is waar we het uiteindelijk voor doen.

We weten dat de zorg anders moet. De komende jaren wordt het een grote uitdaging om de zorg beschikbaar, bereikbaar en betaalbaar te houden. Trilokaal gaat zich hier wederom voor inzetten.

Wie wil er nou niet Fantastisch wonen in een leefbaar Teylingen

Onze leefomgeving maakt wonen in Teylingen een feestje. Trilokaal wil dat inwoners kunnen genieten van een groen, boomrijk, veilig en toegankelijk Teylingen. Wij zetten ons in voor recreatie dichtbij huis, zoals op Koudenhoorn en het versterken van wandel- en fietsroutes. Om dit te realiseren hebben we het geld hard nodig.

Voor Trilokaal is de invoering van de verblijfsbelasting nog steeds een teleurstelling. Dit geld dient ingezet te worden voor recreatie in onze dorpen, voor onze inwoners en voor recreanten. Maar een meerderheid van de Raad deelt dit gevoel niet. We gebruiken de verblijfsbelasting voor het dekken van een gat in de begroting. En dat terwijl we bij de presentatie over de Centrumpannen deze week ook van de Warmondse kopgroep nadrukkelijk de wensen meegaven om toerisme te blijven versterken en faciliteren. Trilokaal blijft zich hier dan ook voor inzetten.

Dat doen we door vanavond een motie in te dienen dat het college de visie op verblijfsrecreatie prioriteit geeft EN gaat uitvoeren. Sinds het vaststellen van de visie in februari 2022 is er weinig tot niets gedaan. Wij als raad stellen een visie vast, met uitvoeringsprogramma en budget, en het college moet dit uitvoeren. Bij controle blijkt dat het college geen prioriteit aan geeft aan deze visie. Dit ondermijnt de besluitvorming van de raad. Daarnaast staat in de begroting 2026 een hele lijst met andere projecten vermeld. Enerzijds heel mooi, maar binnen de begroting is het belangrijk om te prioriteren. Trilokaal wil dat het college prioriteit geeft aan de uitvoering van de visie op verblijfsrecreatie, en de andere projecten daarna.

Een ander spoor van veilig en leefbare gemeente is de zoektocht naar woningen. De komende jaren realiseren wij Nieuw Boekhorst, de Waaier en Langeveld. Bouwen in het buitengebied is voor Trilokaal echter geen optie. We moeten kijken naar verdichtingsmogelijkheden en het goed inrichten van de openbare ruimte, juist ook met grote aandacht voor ontsluiting. Want iedereen moet in Teylingen zich veilig kunnen verplaatsen. Te vaak belanden we in tunnelvisie over woningen dat we bijna vergeten dat de druk op onze wegen en voorzieningen toeneemt. En een toekomstbestendige gemeente neemt dat vraagstuk serieus.

Een weerbare overheid

Over de toekomst gesproken: een toekomstbestendige gemeente is ook een weerbare gemeente. Offline, en online. Denk wederom aan veiligheid. Niet alleen de veiligheid op straat en op de stations, maar ook de digitale schil rond de gemeente om criminelen buiten de deur te houden. Komende jaren wordt dit alleen maar belangrijker, voor bijvoorbeeld onze dienstverlening. Als onze systemen platliggen, valt ook de dienstverlening op zijn gat. Gelukkig staan hier goede dingen over in de begroting. Maar we zijn er nog niet.

Denk eens aan de WMEBV, de Wet Modernisering Elektronisch Bestuurlijk Verkeer, die per 1 januari ingaat. Naast een verplichting vooral ook een kans om onze dienstverlening te moderniseren en digitaliseren, zodat inwoners fysiek of digitaal hun aanvragen kunnen doen. Dat is de basis voor een moderne, weerbare gemeente.

Die digitaliseringslag heeft Trilokaal bij de begroting gemist. Terwijl ook daar kansen liggen, om inwoners, ondernemers en raadsleden meer inzicht en betrokkenheid te bieden rondom onze belangrijkste financiële momenten in het jaar. Om inzicht te krijgen en goed te kunnen sturen dient Trilokaal vanavond dan ook een motie in voor een online begroting. Dit met mede-indieners VVD, D66 en CDA. Een online begroting, waar je kan doorklikken op cijfers en beleidsdoelen, gaat Teylingen, van inwoners tot Raad, helpen om betere keuzes te maken.

Voorzitter, ik rond af...

Trilokaal kiest voor een toekomst waarin zorg, een veilige, fijne leefomgeving en een weerbare overheid centraal staan. Mijn fractie heeft de afgelopen jaren op veel verschillende onderwerpen successen behaald, van de zorg, tot groen en van jeugd tot veiligheid. Maar het werk houdt niet op. Komend jaar zijn er verkiezingen. En er komen nieuwe uitdagingen, voor een nieuwe raad. In een financieel onzekere situatie hebben we bruggenbouwers, verbinding en daadkracht nodig, zodat we als politiek samen in oplossingen blijven denken. En Trilokaal... Trilokaal levert.